

Cauza C-237/21

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

13 aprilie 2021

Instanța de trimitere:

Oberlandesgericht München (Germania)

Data deciziei de trimitere:

9 aprilie 2021

Persoana urmărită:

S.M.

Solicitant:

Generalstaatsanwaltschaft München

**Oberlandesgericht München [Tribunalul Regional Superior din München,
Germania]**

[*omissis*]

C-237/21 – 1

[*omissis*]

În cauza privind extrădarea lui

S. M. (născut M.),

[*omissis*]

având ca obiect fapte de corupție,

Oberlandesgericht München – Secția 1 penală – dă [*omissis*] la 9 aprilie 2021 următoarea

Ordonanță

1. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”), următoarea întrebare în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

Principiile enunțate în Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 13 noiembrie 2018 în cauza Raugevicius, C-247/17 (ECLI:EU:C:2018:898), privind aplicarea articolelor 18 și 21 TFUE, impun ca o cerere întemeiată pe Convenția europeană de extrădare din 13 decembrie 1957, adresată de un stat terț în legătură cu extrădarea unui cetățean al Uniunii în vederea executării unei pedepse să fie respinsă chiar și în cazul în care statul membru solicitat este obligat în temeiul tratatelor internaționale, potrivit acestei convenții, să extrădeze cetățeanul Uniunii, întrucât a definit noțiunea de „resortisant” prevăzută la articolul 6 alineatul 1 litera b) din convenție în sensul că vizează numai resortisanții proprii, iar nu și pe ceilalți cetățeni ai Uniunii?

2. Suspendă procedura de extrădare până la soluționarea cererii de decizie preliminară de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene. **[OR 2]**

Motive:

I.

La 5 noiembrie 2020, autoritățile din Bosnia și Herțegovina au solicitat Republicii Federale Germania extrădarea persoanei urmărite în vederea executării pedepsei privative de libertate de șase luni aplicate, pentru fapte de corupție, prin hotărârea Tribunalului Municipal din Bosanska Krupa din 24 martie 2017, în cauza 18 0 K 031029 16 K.

Persoana urmărită are cetățenie sârbă, din Bosnia și Herțegovina, precum și croată și trăiește în Germania împreună cu soția sa de la mijlocul anului 2017. De la 22 mai 2020, acesta lucrează în Germania ca șofer de curierat regional. El se află în libertate, după ce între timp a fost arestat în vederea extrădării.

Autoritățile croate au fost informate, ca măsură de precauție, cu privire la cererea autorităților din Bosnia și Herțegovina. Nu a existat nicio reacție.

Făcând referire la Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată în cauza Raugevicius, Generalstaatsanwaltschaft München [Parchetul General din München, Germania] a solicitat ca extrădarea persoanei urmărite să fie declarată inadmisibilă.

II.

- 1.

Cererea Generalstaatsanwaltschaft în conformitate cu articolul 29 alineatul (1) din Legea germană privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (denumită în continuare „IRG”) este admisibilă în opinia instanței de trimitere [*omissis*] [detalii suplimentare] [OR 3]

2.

Temeinicia cererii depinde de întrebarea enunțată în dispozitivul ordonanței privind aspectul dacă articolele 18 și 21 [TFUE] trebuie interpretate în sensul că nu prevăd extrădarea unui cetățean al Uniunii nici atunci când statul solicitat este obligat să efectueze această extrădare în temeiul tratatelor internaționale.

Această problemă nu a fost soluționată prin Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 13 noiembrie 2018 pronunțată în cauza Raugevicius, C-247/17 (ECLI:EU:C:2018:898), întrucât – astfel cum se precizează la punctul II.2.b) –, în temeiul tratatelor internaționale, Republica Finlanda avea dreptul să nu extrădeze resortisantul lituanian în Federația Rusă, în timp ce, în speță, Republica Federală Germania este obligată să extrădeze resortisantul croat în Bosnia și Herțegovina în temeiul tratatelor internaționale.

Mai exact:

a)

Republica Federală Germania este obligată față de Bosnia și Herțegovina, în temeiul tratatelor internaționale, în conformitate cu articolul 1 din Convenția europeană de extrădare din 13 decembrie 1957 (denumită în continuare „Convenția europeană de extrădare”) să extrădeze persoana urmărită în vederea executării pedepsei privative de libertate aplicate de Tribunalul Municipal din Bosanska Krupa.

aa)

Extrădarea persoanei urmărite este reglementată de Convenția europeană de extrădare din 13 decembrie 1957, ratificată de Republica Federală Germania la 2 decembrie 1976 și de Bosnia și Herțegovina la 25 aprilie 2005.

În conformitate cu articolul 1 din Convenția europeană de extrădare, părțile contractante se angajează să își predea reciproc persoanele căutate în vederea executării unei pedepse de către autoritățile judiciare ale părții solicitante, în măsura în care condițiile corespunzătoare ale convenției sunt îndeplinite, iar niciuna dintre celelalte dispoziții ale convenției nu prevede o derogare – ([*omissis*] [doctrină]; a se vedea de asemenea Ordonanța BVerfG [Curtea Constituțională Federală, Germania] din 31 martie 1987 – 2 BvM 2/86, juris, punctul 34, precum și articolul 26 și următorul din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor din 23 mai 1969).

bb)

În speță, condițiile privind obligația de extrădare prevăzute de convenție sunt îndeplinite. **[OR 4]**

Este vorba despre o infracțiune pasibilă de extrădare în sensul articolului 2 alineatul 1 prima teză din Convenția europeană de extrădare. Comportamentul persoanei urmărite, constatat de Tribunalul Municipal din Bosanska Krupa ar fi sancționat și potrivit dreptului german, în conformitate cu articolul 332 alineatul (1) prima teză din Codul penal german, cu o pedeapsă privativă de libertate de până la cinci ani. Nivelul sancțiunii aplicate este mai mare de patru luni – articolul 2 paragraful 1 a doua teză din Convenția europeană de extrădare.

Nu există niciun obstacol în calea extrădării potrivit articolelor 3-11 din Convenția europeană de extrădare. Documentele privind extrădarea ale acordului, necesare potrivit articolului 12 din Convenția europeană de extrădare, au fost transmise integral de Bosnia și Herțegovina.

Extrădarea persoanei urmărite și dosarul aflat la baza extrădării ar respecta normele minime de drept internațional obligatorii în Republica Federală Germania, prevăzute la articolului 25 din Legea fundamentală și nu ar încălca principiile constituționale imperative sau gradul imperativ de protecție a drepturilor fundamentale (a se vedea în această privință Ordonanța Curții Constituționale Federale din 26 februarie 2018 – 2 BvR 107/18, juris; Ordonanța privind măsurile provizorii din 26 ianuarie 1982 – 2 BvR 856/81).

b)

Cu toate acestea, se pune problema dacă articolele 18 și 21 TFUE impun ca persoana urmărită croată să nu fie extrădată în Bosnia și Herțegovina, în pofida obligației privind extrădarea prevăzute de tratatele internaționale, pentru motivul că Republica Federală Germania nu ar extrăda un resortisant german, conform articolului 6 alineatul 1 litera a) din Convenția europeană de extrădare.

(1)

La prima vedere, această problemă pare să fi fost soluționată prin Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată în cauza Raugevicius, C-247/17 (ECLI:EU:C:2018:898). Aceasta a răspuns la întrebarea preliminară adresată de Curtea Supremă finlandeză după cum urmează:

„Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că, în prezența unei cereri de extrădare, formulată de o țară terță, a unui cetățean al Uniunii care și-a exercitat dreptul de liberă circulație, nu în scopul urmăririi penale, ci al executării unei pedepse privative de libertate, statul membru solicitat, a cărui legislație națională interzice extrădarea propriilor resortisanți în afara Uniunii în vederea executării unei pedepse și prevede posibilitatea ca o astfel de pedeapsă pronunțată în străinătate să fie executată pe teritoriul său, este obligat să

asigure acestui cetățean al Uniunii, din moment ce el are reședința permanentă pe teritoriul său, un tratament identic cu cel rezervat propriilor resortisanți în materie de extrădare.”

Cu toate acestea, la o privire mai atentă, rezultă că, în acea cauză, Republica Finlanda putea refuza extrădarea cetățeanului Uniunii fără a încălca o obligație rezultată din tratatele internaționale față de Federația Rusă. Astfel, în declarația sa de aderare din 12 mai 1971, Republica Finlanda a definit termenul „resortisant”, prevăzut la articolul 6 alineatul 1 litera b) din Convenția europeană de extrădare, ca incluzând toți „cetățenii Finlandei, Danemarcei, Islandei, Norvegiei și Suediei, precum și străinii domiciliați în aceste state”. [OR 5]

O situație similară de drept internațional este și cea aflată la baza Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în cauzele *Petruhhin* – C-182/15 (EU:C:2016:630), *Pisciotti* – C-191/16 (ECLI:EU:C:2018:222) și *BY* – C-398/19 (ECLI:EU:C:2020:1032) care priveau extrădarea în vederea urmăririi penale. În cadrul acestora, atât articolul 65 din Acordul din 3 februarie 1993 dintre Republica Letonia și Federația Rusă privind asistența judiciară și relațiile judiciare în materie civilă, familială și penală, cât și articolul 10 din Acordul din 25 iunie 2003 privind extrădarea între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii (JO 2003, L 181, p. 27, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 106) și articolul 17 din Convenția europeană de extrădare au lăsat la aprecierea statului solicitat decizia cu privire la statul către care trebuie extrădată persoana urmărită, dintre mai multe state solicitante. O extrădare către statul de origine al cetățeanului urmărit al Uniunii ar fi fost, așadar, posibilă în toate cazurile soluționate de Curte, fără ca statele solicitate ale Uniunii să își încălce obligațiile rezultate din tratatele internaționale față de statele terțe în cauză.

(2)

În speță, situația de drept internațional se prezintă diferit.

La depunerea instrumentului său de ratificare, la 3 octombrie 1976, Republica Federală Germania a făcut următoarea declarație cu privire la articolul 6 alineatul 1 litera b) din Convenția europeană de extrădare:

„Extrădarea germanilor din Republica Federală Germania către o țară străină nu este permisă, în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) prima teză din Legea fundamentală a Republicii Federale Germania și, prin urmare, trebuie să fie refuzată în toate cazurile. Noțiunea de «resortisanți» în sensul articolului 6 alineatul 1 litera b) din Convenția europeană de extrădare se referă la toți germanii în sensul articolului 116 alineatul (1) din Legea fundamentală a Republicii Federale Germania.”

Articolul 16 alineatul (2) prima teză și articolul 116 alineatul (1) din Legea fundamentală a Republicii Federale Germania (denumită în continuare „GG”) au următorul cuprins:

Articolul 16 alineatul (2) prima teză din GG

Niciun cetățean german nu poate fi extrădat într-o țară străină.

Articolul 116 alineatul (1) din GG

Cu excepția altor prevederi contrare ale legii, este german, în sensul prezentei Legi fundamentale, persoana care posedă cetățenie germană sau care a fost primită pe teritoriul Reich-ului german până la 31 decembrie 1937, în calitate de refugiat sau de expulzat, de origine etnică germană, sau în calitate de soț sau descendent al unei asemenea persoane.

Nu există nicio altă dispoziție legală cu privire la extrădarea persoanelor în vederea executării unei pedepse. Articolul 2 alineatele (1) și (3) din Legea privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (IRG), relevant în această privință, prevede:

- (1) *Un străin care este urmărit sau care a fost condamnat într-un stat străin pentru o infracțiune care se pedepsește în acest stat poate, la cererea unei autorități competente, să fie extrădat către acest stat [OR 6] în vederea urmăririi penale sau a executării unei pedepse sau a altei sancțiuni aplicate pentru infracțiune.*
- (2) *[...]*
- (3) *În sensul prezentei legi, prin „străini” se înțelege persoanele care nu sunt germani în sensul articolului 116 alineatul (1) din Legea fundamentală.*

Bosnia și Herțegovina nu a emis nicio rezervă și nicio declarație cu privire la Convenția europeană de extrădare.

(3)

Prin urmare, există dubii dacă jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene referitoare la articolele 18 și 21 TFUE, astfel cum a fost exprimată în cauza Raugevicius, trebuie aplicată și în speță.

(a)

În jurisprudența sa, Curtea de Justiție a Uniunii Europene consideră că inegalitatea de tratament care constă în a permite extrădarea unui cetățean al Uniunii, resortisant al unui alt stat membru decât statul membru solicitat, spre deosebire de un resortisant al statului membru solicitat, constituie o restrângere a dreptului prevăzut de articolul 21 TFUE [Hotărârea Curții din 13 noiembrie 2018 – C-247/17 (ECLI:EU:C:2018:898), punctul 30, Hotărârea Curții din 17 decembrie 2020 – C-398/19 (ECLI:EU:C:2020:1032), punctul 40, Hotărârea Curții din 10

aprilie 2018 – C-191/16 (EU:C:2018:222), punctul 45, Hotărârea Curții din 6 septembrie 2016 – C-182/15 (EU:C:2016:630), punctul 33].

Cu toate acestea, o astfel de restricție nu ar putea fi justificată decât dacă se întemeiază pe considerații obiective și este proporțională cu obiectivul urmărit în mod legitim de dreptul național [Hotărârea Curții din 13 noiembrie 2018 – C-247/17 (ECLI:EU:C:2018:898), punctul 31, Hotărârea Curții din 17 decembrie 2020 – C-398/19 (ECLI:EU:C:2020:1032), punctul 41, Hotărârea Curții din 10 aprilie 2018 – C-191/16 (EU:C:2018:222), punctul 46, Hotărârea Curții din 6 septembrie 2016 – C-182/15 (EU:C:2016:630), punctul 34].

Curtea a admis că obiectivul de a evita riscul de impunitate a persoanelor care au săvârșit o infracțiune trebuie considerat un scop legitim și permite justificarea unei măsuri restrictive precum extrădarea [Hotărârea Curții din 13 noiembrie 2018 – C-247/17 (ECLI:EU:C:2018:898), punctele 32 și 33; Hotărârea Curții din 17 decembrie 2020 – C-398/19 (ECLI:EU:C:2020:1032), punctul 42; Hotărârea Curții din 10 aprilie 2018 – C-191/16 (EU:C:2018:222), punctul 47; Hotărârea Curții din 6 septembrie 2016 – C-182/15 (EU:C:2016:630), punctul 37].

Cu toate acestea, măsura nu ar putea fi justificată de considerații obiective decât dacă este necesară pentru protecția intereselor pe care urmărește să le garanteze și numai în măsura în care aceste obiective nu pot fi atinse prin măsuri mai puțin restrictive [Hotărârea Curții din 13 noiembrie 2018 – C-247/17 (ECLI:EU:C:2018:898), punctul 32; Hotărârea Curții din [OR 7] 17 decembrie 2020 – C-398/19 (ECLI:EU:C:2020:1032), punctul 42; Hotărârea Curții din 10 aprilie 2018 – C-191/16 (EU:C:2018:222), punctul 48; Hotărârea Curții din 6 septembrie 2016 – C-182/15 (EU:C:2016:630), punctele 38 și 41].

(b)

Problema dacă măsurile mai puțin restrictive în acest sens vizează și comportamente prin care un stat membru nu și-ar îndeplini obligațiile internaționale nu prezenta relevanță în deciziile menționate ale Curții, întrucât statele membre în cauză puteau refuza extrădarea către statul terț în temeiul dreptului internațional. Curtea nu s-a pronunțat (așadar) cu privire la această problemă.

Cu toate acestea, în cauza Raugevicius, avocatul general competent s-a întemeiat, în concluziile sale, pe faptul că, „în conformitate cu posibilitatea deschisă de articolul 6 alineatul 1 litera b) din aceeași convenție, Republica Finlanda a ales să definească într-o declarație termenul «resortisant», în sensul convenției menționate, ca desemnând «cetățenii Finlandei, Danemarcei, Islandei, Norvegiei și Suediei, precum și străinii domiciliați în aceste state»” [Concluziile avocatului general Yves Bot prezentate la 25 iulie 2018 (ECLI:EU:C:2018:616), punctul 85]. Acesta a adăugat (punctul 86): „În speță, această voință egalizatoare din perspectiva protecției împotriva extrădării exprimată de Republica Finlanda în această declarație nu poate, în ceea ce privește un cetățean al Uniunii precum

domnul Raugevicius, să rămână literă moartă. Articolele 18 și 21 TFUE impun Republicii Finlanda să îi dea efect deplin.”

Având în vedere considerațiile care precedă, ținând seama de toate împrejurările de fapt și de drept, persistă îndoieli că principiile stabilite de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza Raugevicius sunt aplicabile și în speță și că articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că extrădarea persoanei urmărite către Bosnia și Herțegovina ar trebui declarată inadmisibilă, în pofida obligației de drept internațional contrare, prevăzută la articolul 1 din Convenția europeană de extrădare.

(4)

Chiar dacă, în opinia instanței de trimitere, acest aspect nu este determinant pentru răspunsul la întrebarea adresată, având în vedere considerațiile Curții de la punctul 42 din Hotărârea Raugevicius în legătură cu prezentarea completă a situației juridice naționale, se arată că executarea pedepsei privative de libertate aplicate de Tribunalul Municipal din Bosanska Krupa ar fi posibilă, în principiu, în Republica Federală Germania. Dat fiind că persoana urmărită se află deja pe teritoriul Republicii Federale Germania, Convenția din 21 martie 1983 asupra transferării persoanelor condamnate (denumită în continuare „Convenția asupra transferării persoanelor condamnate”), ratificată atât de Republica Federală Germania, cât și de Bosnia și Herțegovina, este lipsită de relevanță ([*omissis*] documente legislative pregătitoare, doctrină și jurisprudență). Executarea hotărârii din Bosnia și Herțegovina este reglementată, așadar, de articolul 48 și următoarele din IRG și nu impune, contrar articolului 3 alineatul 1 literele a) și d) din Convenția asupra transferării persoanelor condamnate, nici cetățenia germană, nici consimțământul persoanei urmărite ([*omissis*] documente legislative pregătitoare). **[OR 8]**

Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 57 alineatul (1) prima teză din IRG, executarea poate avea loc numai dacă și în măsura în care statul de condamnare consimte la aceasta ([*omissis*] doctrină). Nu aceasta este situația în speță – cel puțin în prezent –, întrucât autoritățile din Bosnia și Herțegovina au solicitat extrădarea persoanei urmărite, iar nu preluarea executării.

[*omissis*]